

ZÁHORSKÁ KRONIKA

Archiv pohádek, pověstí, obyčejů, starožitností
na Záhoří a Pobečví.

Časopis lidopisný. Vychází měsíčně v Týně u Lipníka.
Číslo za 4 halíře. — Poštou v Rakousko-Uhersku celoročně 1 kor.

ROČNÍK III.

Duben 1907.

Čís. 10. a 11.

O ptáčnicku.

Nad Hradčany, kde nyní větrák mele, stával za starých dob pěkný háj, část to lesů táhnoucích se až k Domaželicím. Tu stála opuštěná chalupa a v ní usadil se ptáčník, jménem Rákosník. Nikdo nevěděl odkud přišel. Byl mladým a sličným mužem, chytal ptáky dle tehdejšího obyčeje a prodával na tvrzích a zámcích okolních pánů. Nikomu neublížil a po časech ho každý měl v lásce. Chalupu opravil, dokola vypěstoval zahradu plnou kvítí a v ní choval v klecích roztodivné ptactvo.

Nad chalupou rozkládal se na stráních k jihu položených háj plný ptactva v mladém podrostu. V jedné části jeho růstly samé bříze, tu nejraději vyse-
dával na číhané v noci měsíčné. Co tu jednou za úplňku sedí, spatřil ne-
daleko na ohnuté břízi houpat se překrásnou pannu v bílých šatech s čer-
veným pásem a podlé ní svězl se závoj s bohatých vlasů. Houkala se na
břízi a zpívala tak dojemně tlumeným hlasem, jakého Rákosník nikdy ne-
slyšel. Poslouchal dojatě až náhle zmizela. Rákosník prošel háj, hledal
stopu, ale nenalezl i když z rána slunce stráně osvítilo. Přál si jen, aby
krásnou pannu ještě jednou spatřil. Touha často zavedla ho do háje na to
místo a když zase měsíc byl v úplňku, spatřil ji opět na téže břízi sedět.
Přitočil se tiše k ní a závoj jemný uchvátil a vložil na srdce. Panna se
obrátila, laskavě naň promluvila: »Rákosníku, dej mi závoj, jinak jsem tvojí!«
On ji závoj nevrátil, zavedl ji do chalupy a lidé se nemálo divili, odkud si
dovedl nevěstu, s níž slavil pak tichou svatbu. Žil blaženě jen své ženě,
kterou nade vše miloval a svému zaměstnání.

Do roka mu povila krásného synáčka, Rákosník řemeslně urobil kolébku, a když žena dítě kolébala a zpívala, všichni ptáci z háje slétly se do zahrádky, posedali na okna a chaloupku a květiny naklonily květy své k oknu vydávající rozkošnou vůni své paní, nebo ona byla královnou květin.

Rákosník byl nejšťastnějším manželem, nevěda koho má více milovat, dítě nebo matku. Jednou při návratu z lesa našel dítě plačící, nemohlo pro mouchy dřímat. Rákosník vyňal závoj, rozestřel přes kolébku a když se dítě utišilo, vešla jeho žena tiše do jizby. Strhla svůj závoj z kolébky, otočila do něj hlavu a s tichým pláčem zmizela před očima zdrceného muže. Štěstí jeho uprchlo, jen vzpomínka naň zůstala na kolébce. Ženy více nespatřil, jen za měsíční noci slyšel její zpěv u kolébky dítěte a spatřil neviditelné ruce hýčkat dítě.

Přišlo však hůř. Hradčanští vysekali háj a proměnili v pole. Od té doby neslyšel více zpěvu drahé ženy, chořel, až se lítostí usoužil. Dítě, jemuž říkal Květoš, osiřelo na dobro, bylo už v osmém roce a že ho nikdo v dědině nepřijal pod ochranu, opustil chalupu a dal se do světa. Dlouho putoval, až přišel do královského města. Tam ho přijal zahradník královský za pomocníka, pak za svého, nebo byl bezdětný a chlapce si nade vše oblíbil. Tu zůstal Květoš až dorůstal do mužných let.

Král toho města měl dvě dcery, byly zlé a marnotratné, rodičům i poddaným na obtíž, že je proklínali. Tak jednoho dne zmizely a nebyly k nalezení. Zarmoucený otec rozhlásil dáti půl království, kdo mu princeznu dovede zdravě. Ihned se okolní páni a rytíři vybrali do světa, ale jeden po druhém se vraceli s nepořízenou.

Zatím stal se Květoš krásným mužem, že mu nebylo na okolo rovného. Prosil pěstouna, aby mu dovolil jít světem na zkušenou. Opatřen na dalekou cestu rozloučil se s dobrodincem svým a ubíral se královskou zahradou ven. Tu spatřil na lavičce uplakanou královnu a políbil ji ruku, těšil nešťastnou matku, že bude po princeznách pátrat. Přešel mnoho království, pracoval ve mnohých zahradách, ale po ztracených princeznách stopu nenalezl.

Jednou šel dalekým lesem, až přišel na palouk. Tu si odpočinul. Pasouc se zvěř, jakmile jej spatřila, přišla k němu krotká a ptactvo slétalo se se všech stran, zpívalo radostně a poletovalo do kola. Někteří opěření zpěváci sedali Květošovi na ramena a na hlavu, pak se vše zdvihlo a letělo přes palouk, i zvěř se tam pomalu ubírala. Květoš šel za nimi a brzo došel ke krásnému zámku, že mu nikde neviděl rovného. Dokola byla krásná zahrada a v ní pobíhalo mnoho děvčátek v šatičkách pestrých, jako kvítí na louce. Jakmile přišel blíže, shlédlo ho jedno v červených šatečkách, běželo mu radostně vstříc. Vlasy zlaté zplývaly mu po šíji a vůně růží ho obklopila. «Kde si se tu nabral, dobrý cizince, v tak dalekém lese?» — tázala se zvonkovým hláskem. Když Květoš vyložil své příhody, těšila jej řkouc: «To půjdeš se mnou k naší dobré královně, ona ti pomůže!»

Zavedla ho do zámku krásného, plného roztočivého kvítí na chodbách a v pokojích, až došli do velké světnice, kde na zlatém trůně seděla bleďá

paní v šatech bílých, přepásaná červeným pásem. Vlasy zlatoskvoucí splývaly jí z krásné hlavy a z trůnu splýval závoj průsvitný. Vlídně mu pokynula řkouc: «Vítám tě k nám Květoši drahý!» Pak sestoupila a políbila ho na čelo pravíc: «Divíš se, že tě znám, vím tvé osudy, sem tvá matka, královna květin. Bydlela jsem v háji, kde tvůj otec bydlel, vzal mně jednu závoj kouzelný a tím mně k sobě připoutal. Když jsi se narodil, položil na tebe ukrytý závoj a přijmouc jej musela jsem do lesa. Tebe jsem navštívila, hlídala a hýčkala a když lidé les vykáceli, odstěhovala jsem se se sestrami svými na toto místo».

Květoš políbil svou matku, řka: «Otec můj zemřel když mně bylo osm let». — «Vím o tom» — odhovořila matka — «tělo jeho jsem nechala přenést a odpočívá zde v háji». V té příběhly všechny děvčátka do světnice, seskupily se kolem královny a radovaly se z jejího štěstí. «Kdo jsou, matko, ty děvčátka?» — tázal se Květoš. — «To jsou paní květin, z jara se rozcházejí světem a dýchají do květin a stromů nový život, aby květlý. Pohled, tato co tě sem dovedla, je paní růží, tam ta bílá je lilie, tu je karafiát, tam ta je fialka a ona, co se tam skrývá, je moje nejmilejší rezedka. Každá květinka má tu svoji paní. Kdyby moje sestry uhynuly, žádné kvítí by na světě nekvetlo. Nyní si u nás odpočiň. Vím o všem, co podnikáš. Pomohu ti naleznout princezny, jen dej pozor, abys nebyl obelstěn».

Květoš žil blaženě u své matky, královny květin, krátký čas. Než se vybral na další pouť světem, zašli s matkou na hrob otcův porostlý nejkrásnějšími květinami rozkošné vůně a tu si oba poplakali a rozloučili. Před zámkem stál osedlaný koník, matka mu podala houbu a hedvábný provaz, řkouc: «Ten koník tě donese ke studni, houbou z ní vodu vyčerpáš, provazem se spustíš na dno. Tam odvalíš kámen a dostaneš se propastí na druhý svět, kde jsou obě princezny zakleté v moci draků».

Květoš posadil se na koníka a mžikem byl daleko v horách u dřevěné chalupy. Tam stanul koník a sotva se Květoš svézl na zem, proměnil se v břízu. Vešel do chalupy, kde odpočívali dva silní drvaři. Těm vyložil své příhody, aby mu pomohli vysvobodit zakleté princezny, že jim bohatě zaplatí. Hned mu za chalupou ukázali studňu plnou vody. Sotva v ní Květoš namočil houbu, valila se z ní voda do poslední kapky. Drvaři pořídili rumpál, spustili Květoše na dno, tam odvalil břízdu a spouštěl se stále hloub, až na dno osvětlené jeskyně. Skulinou skalní vyšel na druhý svět, kde v jaslu slunečním spatřil dědiny a města, ale člověka v nich nebylo.

Procházaje tichým krajem přišel k zámku otevřenému, Prošel dvůr, mnohé chodby a světnice v něm, až našel v jedné jizbě starší princeznu a radostně jí sdělil, že ju přišel vysvobodit. Ta se nemálo ulekla o něho a žalovala, že je se sestrou od lidu prokletá a v moci ohybných draků, kteří ho jistě zahubí. V té se zámek otfásl, drak přiletěl a bral se hřmotně po chodbách k princezně. Ta rychle podala Květoši prsten, že mu dá sílu sto chlapů a meč těžký, aby jednou ránou draka zahubil, jinak že je s ním zlé.

V té se doplazil netvor do jizby, srše ohněm, ale rázem ležel rozfatý, že černým jedem celá jizba se naplnila. Tak měl Květoš půl práce za sebou.

Oba odebrali se zachránit mladší princeznu. Ta když sestru uhlídala, nemálo se ulekla i když uslyšela, že ju Květoš míní vysvobodit, neb byl ten drak ještě mocnější.

V té se zámek otfásl, obluda ohromná s křídla netopyřima jako ještěš nesel se na nádvoří a hřmotně plazil se po chodbách. Tu honem podala mladší princezna Květošovi prsten, který mu dá sílu šest set chlapů a velký meč, aby jedním rázem zmiji zabil. Tak se i stalo a obě princezny děkovaly mu, že je zachránil. Starší pak se mu zaslíbila v manželství. Pak nastoupili cestu na druhý svět, nabravše si zlata a stříbra ze zámku, co mohli umést. Na dně propasti rozdělil Květoš poklad, přivázal a posadil na to napřed starší, pak, když byla nahoře, zase mladší a naposled, aby se přesvědčil o poctivosti drvařů, přivázal velký kámen, který pak za krátkou dobu s rachotem dopadl zpět na dno jeskyně.

Čeho tušil, stalo se, byl obelstěn a měl tu nečinně zůstat v začarovaném kraji. Procházel krajem liduprázdným, prohlížel první zámek ve všech koutech a náhodou vešel do malé komory, kde nebylo ničeho kromě stříbrného stolu a na něm položeny tři truhličky stříbrné. Zvědavě přistoupil a našel v první truhličce píšťalku. Sotva zapískl, už bylo v zámku živo, bylo slyšet kráčet mnoho lidu a různé volání. Po chvílce vstoupil velitel pěchoty v pěkném odění a hlásil: «Co poručí královská milost?» — Květoš byl tím překvapen, ale uklidniv se prohodil: «Chtěl jsem poznat, jak se mé rozkazy plní». Ten se poklonil a odešel. Otevřel druhou skříňku, našel v ní trubku a sotva na ní zatroubil ihned slyšel v zámeckém dvoře dupot množství koní a po chvíli vešel velitel jízdy, ohlašuje se: «Co poručí královská milost?» Květoš se podívil k jaké cti přišel, ale prohodil: «Chtěl jsem se přesvědčit, jak se moje rozkazy plní!» Ten se uklonil a odešel. V třetí skřínce nalezl bubínek a sotva na něm paličkou zabubnoval, slyšel před zámkem přecházet sílu vojska a oknem patřil, jak se šaví pěchota a jízda v řady za hlasitých povelů důstojníků a po chyli vstoupil vojvoda, řka: «Co se stalo, královská milosti, že bylo svoláno veškeré vojsko do zbraně?» Květoš se nerozpakoval a poručil donésti královské šaty, že vojsko přehlédne.

Hned je přinesli komorníci, Květoše oblékli do šatů královských, doprovodili na dvůr k připravenému koni a na něj posadili. Po přehlídce zavolal všechny velitele oddílů jízdy a pěchoty, a tázal se jich, znají-li cestu na druhý svět? Mnozí přísvedčili oznamující, že jde tam cesta pouze po vodě. Tu poručil Květoš přichystat množství lodí s příslušenstvím na daleké tažení. Na jinou loď naložil bedny plné peněz zlatých a stříbrných z obou zámků a tak se vybral s velikou mocí na druhý svět. Den cesty od zámku na břehu mořském bylo už vojsko naloděno, všude ozýval se zpěv a radost; když Květoš vsedl na královskou loď a dal pokyn k odplutí. Dlouhá řada lodí poháněná vesly táhla mořem, pak dojela k ohromným skalinám, kde se nalila voda do veliké jeskyně. Tam se nechal Květoš s vojskem, jak mu raděno, strhnout mocným proudem mořským a proplul za několik dnů opatrně na druhý svět. Než vrafme se k princeznám.

Drvaři, jakmile Květoše spustili do propasti, se umluvili, že ho zahubí a o královské princezny se podělí. Tak se i stalo. Provaz přeřezali a pustili dolů, aby se Květoš utloukl. Drvaři zachráněným princeznám hrozili smrtí, aby je prohlásily za své vysvoboditele. Co měly počít? Smutně se obracely k otci královskému. Přisahou drvařům danou nuceně prohlásily je za své vysvoboditele, ale prosily, aby den sňatku konal se do dne a roku, co by rodičům nahradily v čem pochybily. Otec byl s tím srozuměn. Po roce dobral se Květoš šťastně na hranici království, tam své vojsko dobře opatřil a sám pospíchaje do města zvěděl cestou o svatbě obou dcer královských. V městě dal se za pomocníka k zlatníkovi, který měl shotoviti prsteny královským nevěstám. Práci chtěl sám vykonat a třetího dne odevzdal zlatníkoví prsten, který byl obdržel od starší princezny. Ta byla velice překvapená vida svůj prsten, kterým se Květošovi zaslíbila. Zlatníka bohatě odměnila nad umlouvenou mzdu a žádala, aby ten neznámý tovaryš i sestře její takový prsten udělal. Třetího dne donesl mistr druhý prsten, a sestra její překvapena poznala dar, který odevzdala Květošovi. Obě sestry poznaly v tom neznámém tovaryši Květoše a ihned ze zámku ve skvostném voze dojely k příbytku zlatníka. Shledání s Květošem bylo nad pomýšlení radostné, zvláště pro starší dceru královskou. Ihned Květoše odvezly k otci královskému. Tam se vše vysvětlilo a rozhněvaný král rozkázal drvaře vhodit do hluboké propasti, kdež zahynuli.

Po svatbě se starší princeznu prosil Květoš otce královského, aby ho s manželkou propustil k matce své a zřekl se svého podílu na polovici království. Tak se vybral do lesů, jezdil a hledal, až dospěl se svou manželkou do háje královny květin, ku své matce.

Ta její se ženou radostně uvítala a dlouho u sebe chovala. Jednou jim vypravovala:

«V tom království, kde Květoš tebe a tvou sestru vysvobodil, panoval velmi dobrý král. Poddaní se měli dobře a říše květala. Přišel tam cizinec s vojskem, království dobyl a rodinu královskou zhubil. Sám dosedl na trůn a lid tvrdě sužoval, že úpěnlivě k Bohu volal o pomoc. Proklela jsem krále se ženou jeho v draky a celou zem uspala. Ty pak, dcero má, se setrou rovněž jste lid sužovaly, proto jsem vás také potrestala v moci těch draků. Že jste byly mladé, poslala jsem vám vysvoboditele, syna svého Květoše.

Nyní tam oba budete kralovat a sama se k vám se svými družkami odstěhují.»

Když bylo vše na cestu připraveno, zmizel pojednou zámek se všemi děvčátky, jen matka doprovázela je ke studni památné. Tam promluvila několik tajemných slov, země se otfásla a už stáli před zámkem na druhém světě, kde je probuzení obyvatelé vítali radostně a radostí nebylo konce, nebo mladý král panoval moudře a byl ku všem dobrotivý. Nedaleko zámku královského usadila se matka s paními květin, které tam přenesly zámek královny své i hrob jejího muže, otce Květoše. Od té doby nikdo je u nás nespáčil.

Dvořáci na Záhoří.

Podle místopisu Moravy od F. Švoy-a z r. 1703, díl I., str. 128., bylo na Moravě dříve mnoho drobné šlechty. Co dědina, to šlechtic. Nyní je jich málo. Dvorství jsou na malé části rozpadlé šlechtické statky a staly se svobodnými majetky. Dvořáci však byli přiděleni právomocí vrchnosti, na jejímž území dvorství leželo. Půdnos jsou dvořáci v Soběchlebích, Symři, Dolních a Horních Něžicích, Rakově, Paršovicích, Biškovcích, Horním Újezdě, Loukově, Vítonicích, Sovadině, Libosvárech a Mrlínku.

U Soběchleb býval do 13. století velkostatek šlechtický, jehož tvrz se jmenovala Hrachovec. Zeman se nazýval rodným jménem: Symra. Jeden z jeho potomků podělil své čtyři syny. Nejstarší dědil důstojnost zemanů a dostal v úděl 600 měřic pole. Ostatní tři dostali po 300 měřicích pole a stali se dvořáky, přidělení vrchnosti na Helštyně. Vystavěli si obydlí u vody, nebo Hrachovec leží na stráni k Oprostovicím a jejich osedlisko dostalo jméno: Symra.

Posud drží zemanství v Symři rod «Zámorský». Do r. 1848. měli slavný inkolát markrabství moravského, statek byl zanesen v zemských deskách

a ještě r. 1870 platil zeman v Symři za vazbu desk zemských. V kostele Soběchlebském má tento rod lavici «zemanskou» od nepaměti. V erbu užívali obráceného zvonu, který drží dva lvi levými tlapami a pravými tlakou naň křížujícími se paličkami — nahoře koruna zemanská. Erb tento pochází po posledním zemanu stavovském Antonínu Zámorském, prastaříku p. prof. v Kroměříži.

Druhorozenci z těchto dvorství rozdělení po Záhoří jmenují se Symerští. Dvořáci tohoto jména žili v Soběchlebích, Horních Něžicích a Horním Újezdě. Nejdůstojnější pan prelat Dr. Josef Symerský pocházel z dvorství v Horním Újezdě. Dvořáci v Symři mají nyní jiné jméno rodové, jsou praprotomci praotce Symry pouze po přeslici.

Na Záhoří jsou v dědinách malé kopečky obtočené příkopem, říká se tomu: na zámečku nebo zaměsko. Takové jsou vedle panské tvrze v Pavlovicích v zahradě p. Koutného; v lese Záhoří u Hradčan; v Nahošovicích; v Kladníkách na počátku dědiny; v Oprostovicích v zahradě p. Jos. Kociana; v Soběchlebích před dvorstvím jeden a na Slatině druhý; v Dolních Něžicích v zahradě dvorství; v Horním Újezdě, Sovadině, Loukově. Snad i v jiných

dědinách byly, ale zmizely. V Šišně jemu říkají taliřný kopec, že vypadá jak překlopený taliř. Tu našel na vedlejším poli pan nadučitel Peck z Domaželic jaspisové nožky, přelasy kamenné a při rozvázání jeho na silnici nalezeno tu mnoho odpadků domácího železářství při něm v zašlé slévárně železa, kde zároveň byla dílna na železné předměty. Taliřný kopec je část osamocené pahorky, na němž stávala starodávná tvrz panská. Na těchto kopečkách při panských sídlech stávala dřevěná věž jako zbrojnice. Tu měl v stálé pohotovosti zeman zbroj k obraně a k útoku, k potřebě vlasti a pak musel chovat zbroj pro každého osmého muže. Dědiny žily v zádruhách, všichni byli sobě rovni a zeman, isa od jara do podzímku ve službách vlasti, měl přiděleno více pozemků, aby si mohl chovat koně s výzbrojem válečným bez obtíže dědiny. Z těchto vojínů rozených povstala znenáhla drobná šlechta, která se tu uchovala až do stol. XIV. dle zemských desk.

Na př.: R. 1373 prodal Mikeš z Příkaz Janovi z Bránek celou dědinu Bezuchov se všemi právy, užitky, požitky a příslušenstvím plným právem, nic sobě nevymíňuje. (Kn. II. č. 408.)

Desky zemské založil či upravil císař Karel IV. ve století 14. teprve a tu zachycen odlesk starověku, kdy zástupcové dědin, zemané už tvořili zvláštní stav oddělený od čeledi v dědině. Vystupují jako svobodná šlechta.

Tamtéž stojí k tomuž roku č. 603: Anna vdova Jenzona z Bránek prodala věnný svůj příjem 75 hřiven grošů na dědině Bezuchovu Litkovi z Choryně ku vlastnictví.

Tamtéž při čís. 604: Litko z Choryně vykázal Kláře manželce své 70 hřiven grošů na dědině Bezuchovu k rukám Bedřicha z Krumšína bratra jejího a Pecliče z Nezamyslic.

K roku 1412, kn. VIII. č. 215: Franko z Choryně jinak z Morkovic prodal k dědičnému držení Janu Čechovi z Králic, jinak z Traplic (u Uher. Hradiště) v Bezuchově 13 lánů, hospodu, tři dvorce s poli obdělávanými i neobdělávanými, loukami, lesy, potoky, obecnostmi, mezemi a jiným příslušenstvím se všemi požitky, užitky a příjmy plným právem a svrchovaností, jak to sám držel, ničeho sobě a dědicům nepozůstává.

K roku 1437, kn. X. č. 121: Jan Diva ze Šišmy daroval a vykázal Perchtě manželce své deset hřiven grošů ročního důchodu na dědině Bezuchovu a zvýšil na sto hřiven převáděje to z prvotního jejího věna na Šišně a přijímá ji do pravého společenství.

A č. 122: Perchta Diva ze Šišmy přijímá Jana Divu v Šišně do společeného vlastnictví věna svého v Bezuchově.

Tak to jde v zemských deskách stále. V odporu proti náhlému odstranění církevního zřízení sv. Cyrilla a Methoda stali se Bezuchovští moravskými bratry již počátkem 14. století. Měli tam svůj sbor i radnici. R. 1505 koupil Bezuchov od pana Karla ze Žerotína pan Jan Skrbenský z Hřiště za 95.000 zlatých.

V Bezuchově zemřel Pavel Jeseň, biskup jednoty bratrské se sídlem v Lipníku. Zřízen byl na kněžství ve Slavkově r. 1576, do rady vzat 1584, na biskupství zvolen 1589 v Lipníku a spravoval jednotu 16 roků. V Lipníku

provedl mnohé znamenité stavby. Odtud byl panem Hynkem z Vrbna na Helštýně, protestantem, vypuzen a ubíral se na grunty pana Karla ze Žerotína. Na cestě zemřel v Bezuchově 24. května 1594 právě, kdy měl se odebrat do Ivančic, ale Pán Bůh jej k jinému místu obrátil.

Z Bezuchova bylo jeho tělo převezeno do Dřevohostic a tu ve čtvrtek slavnostně pochováno. Když mu kopali hrob, dokopali se hlíny barvy žluté jako zlato a když slunce do hrobu svítilo, jako by z něho záře slunečná vycházela.

(Památky archeolog. VI. r. 1865.)

Správcem sboru v Bezuchově jmenuje se bratr Jan Křížanovský od r. 1567—1588 a zemřel v Dřevohosticích.

Po bitvě na Bílé Hoře koupil Bezuchov s Dřevohosticemi kníže Václav z Lobkovic s Bystřicí a Prusinovicemi za 12.000 zl. a prodal je roku 1650 hraběti Janu z Rotalů.

Ostatní osudy Bezuchova jsou známy. Poslední z moravských bratří zemřel teprve před 10 lety a jmenoval se Zborníček. Zůstalo po něm několik knih protestantských z Uher a Hamburku, které jsem poslal do Olomouce církevní vrchnosti.

Nyní jsou v Bezuchově zbožní a vzorní katolíci, jak byli v době svatého Cyrilla a Methoda.

Paršovice.

Pod lesem u Valšovic stávala zašlá dědina «Kaly» a podnes se tak nazývají pole tímto jménem. V blízkém lese stopovati lze posud záhony, na nichž do nedávna staleté jedle stály.

Bývalý pastýř Slížek, nyní už velice starý, na svém poli pod Rakovským lesem vyoral několik železných koulí na «Hadovci» zvaném.

Na gruntě Antonína Kučery č. 3 bydlívali černokněžníci a spávali ve stodole. Jednou si na brstvě obilí složili oheň, ten ale nezapálil ani slámu ani dřevěnou stodolu, která podnes stojí, a když odcházeli, pravil jeden z nich:

«Dokud tu jeden klocek ostane, stavení neshoří.»

Podivno, kdykoli v dědině hořelo, Kučerovo ostalo bez pohromy. Také u Sehnalů č. 10. bývali a jednou na odchodě zakopali do země v zahradě peníze. Jednou chtěl jeden z tohoto pokolení poklad vykopat. Tu voláno na něj: «Nekop, nevykopeš, až přijde nevěsta od západu!»

Po letech se stalo, že se na tento grunt provdala panna z dvorství «u Hradilů» ze Symře. Jednou po šestinedělí vyšla na zahradu nesa kopáčím snídaní a spatřila u stodole ohýnek a hromadu uhlí. Vzpomněla si na ten poklad, běžela zpět, nabrala odrobínek z chleba, jak to slýchala, běžela k tomu místu, aby je do ohýnka vhodila, co by poklad ostal navrchu. Když ale doběhla ku stodole neviděla ani ohně, ani uhlí, všecko se ztratilo, nebo ještě ji nebyl vypršel čas šestinedělky a ten poklad posud čeká na nevěstu od slunce západu.

Staříček Kučera pásli jednou koně. Na pastvisku k Rakovu našel kopencec jako ječmených otrub. Sotva si nabral něco do ruky, proměnily se v peníze, že překvapením zavolal na kamarády: «Chlapci, hleďte, peníze!» Peníze i kopencec se v té ztratil.

O poustevníku.

Za starých časů chovali páni u každého zámku poustevníky, jako páni na zámku nad Podhradní Lhotou, na Obřanech, na Křídle a na Helštýně.

U Osíčka v lesi žil jednou poustevník, měl studánku daleko od poustevně a reptal, že musí daleko pro vodu. Jednou jda roztrpčen dlouhou cestou od studánky, uslyšel za sebou kroky, ohlédnal se a vidí za sebou mládence. Poustevník otázal se jej, kde se tu nabral v této samotě? Ten odpověděl: «Jsem služebník Boží, čítám kroky tvé, které pro Boha činíš. Ony jsou Bohu milé, že ho tím chválíš: kolik kroků činíš, kolik krapek vody vypiješ, tolik skutků dobrých zanáším ti do knihy života». Od té doby poustevník nereptal.

Na Poustevnách Radhoště nad Frenštátem žil jednou svatý poustevník. Lidé ze Záhoří chodívali od nepaměti k božcům z Podradhoští pro léky a k poustevníkovi o radu. Slýchal od lidu samé stesky a nářky na neštěstí a nehody a tu často reptal na Prozřetelnost Boží, že dobré tresce a hříšníky nechá se dobře mít.

Na Poustevnách u Radhoště je přechod ze Vsacka na Příborsko a prochází tu mnoho lidu. Jednou přišel sem večer unavený pocestný a prosil poustevníka o nocleh, večerť že nebude, jen si trochu odpočine. Celou noc proseděli v rozmluvě a pocestný vypravoval co slyšel a zkusil. K ránu prosil poustevníka pro Boha, aby ho vyprovodil za Rožnov z hor, které tu husté stály po celém Rožnovsku. Když šli městem, vcházel pohřební průvod právě do kostela. Pocestný pravil: «Pospěšme do kostela, a dávej pozor, co spatříš!» Poustevník viděl u každého člověka stát anděla i u kněží, zapisovali do knížky všecky vzdechy a modlitby lidí, některé zlatem, jiné stříbrem nebo černidlem, to kterak se každý modlil. Aji kněží se ne-stejno modlili. I svého anděla viděl a zapisoval často černidlem. Když byli zase na cestě, vysvětloval pocestný: «Komu zapisovali andělé zlatem, vroucně se modlili; komu stříbrem, vlažně; komu černidlem, roztržitě». Děkan, když se modlil za dušičky, jiskry lítali k nebesům.

Vyšli z hor a poustevník chtěl se vrátit, ale pocestný prosil, aby šel ještě dále. Poustevníku líbila se řeč pocestného a pomyslíl si: ať něco zkusím a šel dále. Tak přišli až do Zašové. Tam právě dostavili chalupu. Práce večerem ušala a syn hospodáře prohlížel na lešení. Když pocestní přišli ku stavbě, prolomila se deska a mládenec padal.

Pocestný ku podivu poustevníka přiskočil a padajícího zachytil. Otec měl z toho radost, dal jim večerí a dobrý nocleh.

Šli dále. U Meziříčí přecházelo se přes Bečvu dlouhou lávkou, byla rozvodněná. Na té potkali uprostřed mladíka. Pocestný shodil ho do vody, že se utopil. To poustevníka mrzelo, chtěl se vrátit, ale pocestný mu domlouval, aby jen šel dále. Za mostem zazpíval pocestný:

Přešťastný, nad kým Prozřetelnost Boží
svoji ochrany ruku položí;
ten ve zlých příhodách nechť se nebojí,
neb zkrz ochranu Boží obstojí. —
V plné síle pevnosti není člověk bezpečný, tak,
aby neztratil svůj věk...
jako kdo v lásce u Boha stojí,
žádných neštěstí nechť se nebojí.

Na noc přišli k poustevně u Osíčka, poustevník je vlídně přijal a večerí jim podal na zlaté mísi, kterou se chlubil. Po jídle si odpočinuli. Ráno při odchodu spatřil poustevník, kterak pocestný sebral hostitelův zlatou mísu a odchází. Tak se dobrali večerem k poustevně pod Křídlem u Chomýže. Tam spatřili v poustevně jen malý dřevěný kříž a mechové lože na zemi a veliký kámen, jako sedadlo. Poustevník dal jim noclehu, ale pohostit jich nemohl, neměl nic. Když ráno odcházeli, daroval mu pocestný zlatou mísu.

V Dobroticích obědval sedlák v žudře s četnou svou rodinou, pozval poustevníka s pocestným a nasytil je. Stavení bylo dřevěné, sešlé, slamou kryté. Po odchodu zapálil pocestný sedlákovu stodolu a smál se při nářku rodiny. Tu zvolal poustevník rozhorlen:

«Už s tebou dále nepůjdu, vrátím se na Radhošť. Měl jsem za to, že jsi svatý a ty konáš zlé skutky. Mládence jsi shodil do Bečvy, zlatou mísu ukradl a nyní jsi dobrou rodinu požárem přivedl do neštěstí!»

Pocestný mu na to:

«Co Bůh činí, všechno dobře činí. Zachytil jsem padajícího syna s lešení, nebo bude podporou starým rodičům. Je hodné dítě, zbožně vychované a bude rodiče živit.

Shodil jsem do Bečvy mladíka, poněvadž by otce svého zabil, který ho nekáral, zle vychoval a oba by byli v pekle.

Poustevníku jsem vzal mísu poněvadž si na ní zakládal; má být dle slibu chudý, aby nebyl zavržen na věčnost.

Druhému jsem mísu dal, on ji prodá a za to mnoho dobrého vykoná.

Sedlákovu jsem zažal stodolu, aby pod přístodůlkem našel poklad, plný kotel peněz na nové stavení a na opatření dětí, nebo z toho neštěstí se budou velice radovat. Nepromlouvej na prozřetelnost Boží, byl jsem poslán tebe poučit. Jsem anděl Boží!»

Pocestný v té zmizel. Zamyšlen vrátil se poustevník na Radhošť.

O uhlíři.

Na místě, kde nyní stojí v Olomouci velechram sv. Václava, stával knížecí zámek na hradě, který zaujímal část města až k P. Marii Sněžné. Tam za dávných dob panoval bojovný kníže a ku svým poddaným ukrutný. Měl sokolníka Jutroše, který ho jednou pohněval a byl by ho kopím probodnul kdyby nebyl utekl. Prchal k slunci východu přebrodil se Bečvou na místě, kde nyní Lipník stojí a usadil se na Týně. Tak se jmenovalo opuštěné hradisko nad vesnicí Týnem.

Celé Pobečví pokryto bylo lesy a Bečva oklikami močila celé údolí, plné močálů lesních.

Za Týnem hučely vysoké hory daleko do Záhoří. Na hradisku, jehož náspy z kamení naházené patrně jsou od zlomu až na zámek, jsou dva chlumpy. První jest posud volný a na druhém jest zřícenina zámku Helfštýna. Tam na druhém chlumpu hradiska Týnského vystavěl si dřevěnou chalupu, živnost si dobýval pálením uhlí nad Žukyní, kde na polích vidět posud černá kola v ornici, a zřídka docházel si pro potřeby do blízkých dědin.

Uplýnulo Jutroši mnoho let strádáním v této samotě. Byl stále ozbrojen i při práci, nebo v horách bylo hodně vlků a medvědů. Jednou vyšel si zase po zaměstnání do hor, uslyšel troubení a po chvíli dupot kopyt rychlého koně. Z úkrytu spatřil uhánět nádherně oděného jezdce s kopím zlomeným a v patách za ním mohutný tůr s očima krví zalitými a rohama napřaženými. Již se zdálo, že jezdce s koněm na rohy nabere a utratí. V té chvíli žene se jezdce i tůr vedle něho a on mžikem skolil obrovské zvíře mečem svým.

Rytíř se vrátil k vysvoboditeli svému, děkoval za záchranu a zvolal: «Jutroši, jsi to ty?»

Jutroš se ulekl, neb poznal pána svého a prosil o milost. Kníže, nebo on sám to byl, odpustil mu, že utekl z Olomouce a pravil: «Žádej, cokoliv směle, vděčně ti udělím!»

Jutroš dlouho nerozmýšlel. Prosil knížete, aby mu dovolil z kůže zabitého tůra nařezat řemínků a co nimi obtáhne, aby mu daroval. Zatím družina dospěla ke knížeti a nemálo se divila statnosti uhlíře. Ten ale nařezal tenké řemínky z tuří kůže, a pak před knížecím zrakem obtáhl kopec, na němž měl svou dřevěnou chalupu. Kníže byl dojat skrovnou odměnou vyžádanou, učinil ho rytířem a nazval jeho sídlo Sokolín.

Jutroš měl nyní domov svůj a provázeje často knížete ve válce dobyl si slávy a jmění, že se stal pánem dalekých lesů Sokolína, jemuž se pozdější modou dostalo jméno Helfenštýn, na památku pomoci poskytnuté k ochraně knížete. Na místě dřevěné chalupy na druhém chlumpu pravěkého hradiska postavili pozdější držitelé kamenný zámek, opevněný zděmi vysokými a kde se dalo, hlubokým příkopem.

Tak prý povstal zámek Helfštýn na prastarém hradisku, kde stávalo v pravěku, kdy užívali lidé k obraně kamenné sekery a obuchy, vojenská dědina, Týn jmenovaná, s podhradím pro hospodářská zvířata a služební lid.

Cesta z podhradí do Paršovic posud se nazývá význameně »Záhorka« a je knížecí vrchností v silnici upravená. U sv. Huberta odbočují cesty do Soběchlebu a Něčic. Tak spojovala »Záhorka« Záhoří s Týnským hradem. Hradem se nazývala každá dědina opevněná násypy a příkopy a Týn býval obranou Záhorskou.

Galašovo mudrosloví.

(Pokračování.)

Napomenutí synu na cestu do světa.

Boj se Boha, neb bázeň Boží pokoj v duši množí. Nebo on je základem pravé moudrosti a cesta k trvalému štěstí a blahu. Cti jej plněním vůle jeho a svatého zákona, neb on neřádá leč co blahu našemu prospívá. Miluj jej nade všechny tvory; kdo tak činí, netřeba se ho strachovati ani báti. Miluj bližního svého, jako sebe samého, cti jej jako sebe. Važ si ctnostného člověka i v chudobě v jakémkoliv stavu. Poctivý a pracovitý rolník více vážnosti zasluhuje, nežli lenivý boháč, neb nešlechtný zeman a dvořeník.

Cti ženské pohlaví pro jeho nevinnost, nebo láska Boží se nejjasněji zjevila stvořením ženy. Pravá láska k ženě nemá v sobě nic nečistého, co by vážnost krásného pohlaví tupilo, nebo co kdo špiní, ani si neváží.

Střež se nevěstek jako moru, poznáš je z bujného pohledu, nestoudného kroje, zpozdlého lichocení a nezbedného láskání. Přetvářkou anděla polapí těm jistěji mládence. Pamatuj vždy na přítomnost Boží.

Snaž se naléznouti přítele, buď jemu věrný, při volbě jeho ale buď opatrný a pamatuj, že při víně získané přátelství nepřetrvá dne.

Cti kněze dobré; zlým aspoň zevnější vážnost prokazuj. Dobré cti, že tak Bůh poroučí; zlé pak, aby se s jejich nenávisti báti nemusel. Kněžská nenávisť povstala z nevážnosti jejich je právě tak neukrotitelná, jako ženská nenávisť ze zhrzené lásky. Kněžská mstivost nemstívá se jenom na obraziteli, ale vyvrací i dobro tímto vykonané. Mnohé obecné dobro takto vyvráceno.

Stydlivost buď tvůj štít, cudnost tvůj krunýř, poctivost tvůj šat, čisté svědomí tvá zbroj, láska a upřímnost tvůj poklad, který všem potřebným a núzným míveš vždy otevřeným. Zmužilost a rozvaha buď ozdoba hlavy a pravda tvůj plášť.

Budiž vždy činným, co jen možno.

Když někdo vzdychaje k tobě mluví, odpověz skutkem a radou.

Hleď vyhnouti nepříteli, ale neutíkej před ním.

Málo slibuj, ale slib vždy dle možností vyplň.

Nehrej, ale přímo jednej.

Mluv málo a mnoho poslouvej.

Poslouvej věci, věř jenom skutkům a pomni, že ne vše, co se třpytí, je zlato.

Co dobrého činiti chceš, čiň pro Boha, bez ohledu na odměnu, neb dík lidský podobá se vodě v hrsti, která mezi prsty se vytratí, než se k žíznivým ústům dostane.

Vděk velkých pánů jest podoben barevné duze, jejíž krása krátká a po chvíli pomíjí.

Vděk potomstva podobá se lahůdkám složeným na hrobě, z nichž potřebný ničeho nemá.

Nevypínej se nikdy nad jiné, nebo pýchu Bůh i lidé nenávidí; pokorní ale všichni lidé dobří milují.

Ctnost lidská podobá se čisté oceli, která slabým dechem zachází a rezaví. Čím více vystupuješ, tím pokornější buď, aby tvá ctnost ohony neutrpěla.

Hleď života svého zachovati, ale smrti se neboj, která tě jistě nemine. Šetři zdraví svého proto, abys bližnímu užitečným býti mohl a svým příbuzným na obtíž nebyl.

Vystříhej se pokud můžeš dluhů a vypůjčené peníze co nejdříve i s úroky splat.

Bájka o myši.

Kočka jedna mladou myš loudila z díry, řkouc: »Vylez, milá myšičko, neboj se, chci s tebou trochu hrát!«

Stará myška mladé šeptala: »Neposlouchej kočku, povylezeš-li z díry, vrazí do tebe pazoury.«

Kočka ale zase praví: »Neboj se, nemám ty mravy, jak tvoje matka straší. Ty's můj klenótek nejdřáždší, dám ti sladké lahůdky.«

»Nevěř jí, mé milé dítě, jak vylezeš, zaškrtí tě; ona po tvé krvi touží a pohltí tě spolu i s kůží. Viz, kterak svýma krutýma bliští na tebe očima. Nevylízej dítě z díry, sice vrazí do tebe pazoury.«

»Nevěř, myšičko, své máti, že bych tě chtěla žráti. Dám tobě políbení z lásky k tobě opravdové.«

»Nevěř té její lásce, kterouž tebe vyvádí chce svou chytrou úlisností z místa tvoji bezpečnosti. Nevěř jí, mé milé dítě, vylezeš-li uškrtí tě.«

Není to podobné k víře; myslí si to malé zvíře, že by kočka tak zlá byla, jež tak sladko lahodila. Nevidím žádné pazoury, nahlédla jsem ven z díry, matku starý zrak šidí, že vše jinak vidí. Mám já vždy její domlouvání ustavičně poslouchati? Nikdy své neuzívati svobody, bez radosti čapět v této samotě?

Ta se mnou slibuje hrát, chce mně i lahůdky dáti. Proč bych s nimi pohrdla, půjdu; bych se s ní ozvala. Praví to, vyleze z díry. O běda! Pazoury v sobě zaražené cítí, piští, o své žití prosí; ale všechno marné.

»Dobře se, děcko nezdrárné, tobě děje«, — praví matka — »proč nechtělo's poslouchati?«

»Nechť si neposlušné děti tvůj osud vezmou k srdci!«

Dej za živa chudým z toho, co máš, nebo po smrti nemáš více do ničeho práva.

Kdo co chudým vydá co pro Boha, ten nic neztratí, nebo odměna jeho hojná zůstává.

Kdo chudým dává, nikdy potřebným nebude.

Nad vchodem do jisté úřadovny je vyryt do kamene nápis: «Toto místo nenávidí ošemetné lidi, miluje pokoj, nepravost trestá, nad zákonem bdí, dobré lidi ctí».

Na radnici města jednoho napsáno pozlaceným písmem: «Každá radní osoba za povoláním sem vkročivší zanechej před dveřmi všechny svoje vášně, hněv, moc, nenávisť, nepřátelství, úlisnost. Věnuj obci osobu svou i starostlivost, nebo jak spravedlivě, nebo nespravedlivě jednati budeš, tak u Boha spravedlivý soud vzbudíš a postoupíš. To jest, Bůh nehledí na osobu; ale odplatí dle zásluhy buď věčnou blažeností nebo trestem, jemuž vyhnouti nemůžeš.

* * *

Rada moudrého přítele.

S lidmi vysoce postavenými střež se žertovati ve společnosti.

Do lesa dřevo nenos; s hadem nehrej.

Střež se nevěstek milování; od lichvářů peněz půjčování.

Nepůjčuj svých peněz lichvářovi a marnotratnému hospodáři.

Karbaníkovi peněz nepůjč, za špatného hospodáře neruč.

Naděje se nespust ve svojem neštěstí, která je prostředek k většímu štěstí.

Neštěstí, jemuž nelze vyhnouti, snaž se trpělivě od Boha přijmouti.

Střež se na kněžské láti zlosti, by's jich nepopudil k mstivosti.

Dionysius, král na Sicilii, byl ukrutný násilník, byl velmi nenáviděn od lidu. Všichni mu přáli smrt. Jen jedna žena v chrámě modlivala se dlouho za něho, aby ho Bůh při životě zachoval. Postavil se na oltář, kde se babka modlivala a tu k ní po modlitbě promluvil: «Proč se za krále modlíš, když mu všichni smrti přejí?» Ona na to: «Děd jeho byl zlý, vyprosili jsme mu smrt a on usnul. Syn jeho byl horší ještě, prosili jsme, aby ho Bůh k sobě vzal. Vnuk jeho je z nich nejhorší a bojíme se, aby syn tohoto ukrutníka jeho ještě nepřevýšil. Proto prosíme, aby jej Bůh při životě zachoval a nás většího zla chránil».

Galaš, isa vojenským lékařem v Sedmihradsku, byl tázán neznámým pánem v městě Sibíni, co je to ctnost? On mu na to: «Nevím, jste-li křestan, israelita neb mudrc» Ten na to: «Jsem to poslední». Na to Galaš: «Mudrcové starověku: Konfucius, Sokrates, Plato, Aristoteles, Cicero, Seneka a jiní praví, že je ctnost snaživost vroucná posloužití vlasti a lidem ku štěstí a blahu. Jste-li israelita, odpovím vám za Abrahama, Jakuba, Mojžíše, Samuele, Davida, Šalomouna, velké a malé proroky, za Judu Makabejského a Siracha, že ctnost je snaživost plnit zákon Boží». — «Jste-li křestan, odpovídám ze sv. Evangelia, že ctnost je snaha milovati Boha a bližního pro Boha.

V tom je souhrn všech ctností. Jste-li ale bez vyznání, ctností nepochopíte i kdybyste pro marnivou slávu vše dobré bližním i vlasti konali».

Návyk dobročinnosti opatruje člověka před nepravostí a vodí za sebou vlastní odměnu.

* * *

Kdo je opravdu na světě šťastným?

tázal se sv. Augustin přátel svých. Sestra jeho, sv. Monika, odpověděla: «Kdo dobro žádá a jej užívá; kdo Boha poznává a jej vroucně miluje, to upokojí duši docela a činí opravdu šťastnou».

Sv. Augustin na to: «Bez moudrosti není pravého štěstí; bez Boha není moudrosti. Liché mudráctví pochází od zlých duchů, nebo ďábel je lhář od počátku. Bůh je nejvyšší moudrý a v něm je pravé štěstí pro duši naší».

Galaš k tomu připsal následující básničku:

Boha vroucně milovati, v Jezu Kristu se kochati, to jest potěšení,
jemuž ve světě rovného nemůže býti žádného nikde k nalezení.
Nebo vše, co svět miluje a věčně sobě oblibuje, pouhé jsou marnosti.
Láska ale Jezu Krista, ta jest rozkoš pravá čistá, trvá do věčnosti.
Buď vroucný v pravdy zastání, až do života skonání;
tak Bůh, andělé a svatí budou za tě bojovati a tebe se zastávají.

DROBNÉ ZPRÁVY.

Z Hlinska oznamuje pan Ant. Vymětal: Před 14 léty učinil pan Jan Šromota č. 3. při stavbě hospodářských stavení, když se kopaly základy k výměnce, zajímavý nález. Půl metru hluboko nalezeno podle sebe šest koster lidských úplně setlených, jen stehenní kosti a lebky s bílými zdravými zuby. — Vzhradě p. J. Lišky také vykopali dvě kostry. Všecky ležely obličejem k východu, ruce natažené od sebe jako by se druh druhu dotýkal, levé nohy skrčené. Nikdo se o to nezajímal a byly kosti na těch místech zakopány. Něco dále našel pan Šromota popelnici naplněnou s polovice popelem a drobnými kostečkami a při nich dvě obětní nádoby džbánovité od půlu sivým prachem mazavým naplněné, který byl na vrchu do červena zbarven. Posud se v těch místech nacházejí popelnice, avšak rozpadlé a země byla snad častěji prokopána. — Památky jsou z doby pradávny, kdy praotcové Hlinska bydleli v dřevěné osadě, příkopy z jedné strany a dřevěným parkanem ohražené na «Hradištku» mezi Podhůrou a hlubokou «Bed-

novanou, cestou to jedinou na touto část Záhoří. Byla to přední stráž «Obránska», položeného v pravěku nad kostelem hlineckým na planině ke Kunkovu u Kladník. Tu strhla se asi urputná bitva nepřátelského vpádu. V dobách předkřesťanských, před IX. stol., pochovali nepřátele nebo zločince do země, věříce, že nemají pokoje, dokud se tělo v prach nerozpadne. Svě příbuzné spálili za obřadů už neznámých, popel vložili do popelnice a k tomu přidali mlodary i pokrmy. Zde byl hřbitov pravěké osady na Hradištku.

Hrad nad Loučkou. Čtyři kilometry přímé cesty u Kelče je rozsáhlé hradisko směrem k Podolí a «Čertovu kamenu». V mladší době kamenné, tedy kolem Narození Kr. P., bylo tu na vysokém kopci dřevěné město staroslovanské valen, místy i příkopem a parkanem opevněné. Zbytky jejich jsou viditelné na svahu k Loučce a Podolí. Když jsem před léty místo navštívil, čistil nedávno před tím pastýř z nedalekých Kunovic studánku od lidu velmi ctěnou pod hradiskem pro zdravou vodu a našel v bahně bronzový náramek. Je to oblouk stočený a na hlavičkách se dotýkajících je vyčárkovaná vlnice. Uložil jsem jej ve vlast. muzeu v Olomouci. Okolní dědiny donášejí vodu ze studánky svým nemocným a žijí v nich prapopotmci obyvatel «Hradu» t. j. města pravěkého. Pastvisko, u něhož je studánka pod hradiskem, imenuje se «Polomsko».

Záhorskou kroniku odebírá slavná místní školní rada v Kelči pro školní děti. Prosím o podobnou přízeň. — P. Josef Čech nepostavil kříž na Kapli u Radotína, nýbrž nad dědinou ke Lhotě. — Konec tohoto ročníku v čís. 12. vyjde 1. květnem. — Za srdečné projevy účasti děkuju vřele a snažně se přičiním, aby budoucí ročník IV. byl ještě zajímavějším. Příspěvky vřadím všecky do budoucího ročníku. — Tento již obsazen. — Při některých pracích na poli, kdy se může vypravovati, vzpomínejte a shledávejte «hádanky» samorostlé ve zdejším kraji, s rozluštěním na Záhoří i na Pobečví. Pište to doma na cedulky a na podzim dodejte do Týna k otisknutí. — Všeobecně vážený František Pliska, obecní posel v Týně, vyznamenán za 40leté věrné služby čestnou medailí. Blahopřejeme.